

Museum **KRANENBURGH** Kranenburgh

Transcriptie voorbereidende les groep 5 t/m 8

Tentoonstellingen lente en zomer 2024

Gebruik deze PowerPoint om je leerlingen voor te bereiden op hun bezoek aan Museum Kranenburgh.

Dia 1: Informatie voor de leerkracht. *Belangrijk om te weten voor jullie bezoek:*

- De klas wordt steeds ingedeeld in twee of drie groepjes, zodat de docenten met kleinere groepjes door het museum kunnen gaan. Voor de workshop komen de groepen weer samen in één ruimte, waar ze de workshop gezamenlijk zullen volgen. Per groepje hanteren wij minimaal twee volwassen begeleiders vanuit de school. Dit kunnen bijvoorbeeld twee ouders zijn, of een leerkracht en een ouder. Andere ouders die mee zijn, bijvoorbeeld omdat ze de kinderen hebben gebracht met de auto, kunnen ook mee met de rondleiding of zij kunnen bijvoorbeeld koffie drinken of werken in ons museumcafé. Ook vinden we het fijn als de ouders de kinderen kunnen helpen bij de workshop (met praktische zaken).
- Parkeren bij Museum Kranenburgh is beperkt mogelijk (voor openingstijd 10:30 uur is er meestal voldoende plek, maar daarna is het al snel vol). Aan de overzijde van het museum is een gemeentelijke parkeerplaats waar ouders met een parkeerkaart maximaal 2 uur kunnen parkeren.
- Doen jullie ook een workshop? Dan is het raadzaam om de ouders te informeren dat de leerlingen kleren aantrekken die een beetje vies mogen worden.

Dia 2: Dit is Museum Kranenburgh. Hier gaan we binnenkort naartoe.

Weet iedereen wat een museum is? Wie is er al een keer in een museum geweest?

Het is een plek waar bijzondere objecten, of kunstwerken te zien zijn.

Kent iemand dit museum al? Is iemand hier misschien al een keer geweest? Zo ja: weet je nog wat je toen hebt gezien? Zo nee: zullen we samen eens kijken wat hier te doen en te zien is?

Via deze ingang mogen we naar binnen. Binnen worden we ontvangen door de docenten/mensen van het museum, zij vertellen waar je je jas en tas mag ophangen.

Wie kent de regels van het museum? Wat mag je wel en niet doen?

- Zachtjes praten, steek je vinger op als je iets wil zeggen.
- Je mag de kunstwerken niet aanraken, want van elk kunstwerk is er maar één en we willen niet dat ze beschadigen. Houd dus afstand van de kunstwerken.
- Je mag niet rennen, maar wel rustig lopen door het museum.

Dia 3: Voordat we beginnen met de rondleiding wordt de groep in twee of drie kleinere groepjes verdeeld. Ieder groepje gaat met een andere museumdocent het museum in, die je drie verschillende tentoonstellingen laat zien. Op deze drie plekken zijn hele verschillende kunstwerken te zien, ze hebben alle drie een ander onderwerp. Na de rondleiding gaan we met z'n allen een workshop doen, dan mogen jullie zelf een kunstwerk maken!

Zullen we samen alvast kijken wat we kunnen zien in het museum?

Dia 4: Als eerste gaan we kijken naar de tentoonstelling van de kunstwerken van Jan Roeland. Maar voordat we dat gaan doen, krijgen jullie eerst een korte tekenopdracht. *Zorg dat alle kinderen een A5 tekenpapiertje hebben en een potlood.*

Teken een kikker in 3 minuten! Doe dit zonder afbeelding/voorbeeld, uit je hoofd dus.

Om de kinderen op weg te helpen kun je ze deze instructie geven: Hoe ziet een kikker er volgens jou uit? Welke kenmerken van de kikker mogen niet ontbreken? Het mag een schets zijn, een snelle tekening, die niet perfect hoeft te zijn.

Laat de leerlingen na de 3 minuten hun tekening omhoog houden, zodat iedereen het kan zien.

Bespreek hoe de leerlingen de kikker hebben getekend: vanaf de zijkant, voorkant of misschien wel van bovenaf? Op het land of in het water?

Kijk hoeveel verschillende manieren er zijn om een kikker te tekenen. Welke kenmerken heeft iedereen in elk geval getekend? En met welke kleuren zouden ze de tekening inkleuren? Schrijf dit lijstje op het bord, je hebt het nodig bij de volgende dia.

Dia 5: Laat nu het schilderij van Jan Roeland (deze dia) zien.

Zien jullie overeenkomsten in kleuren en vormen tussen jullie tekeningen en het schilderij van Jan Roeland? Noem er drie (bijv. grote ogen of bek, kleur groen en voorkant).

En zijn er ook verschillen? Wat heeft Jan Roeland anders gedaan dan jullie? Bijvoorbeeld: Jan Roeland gebruikt vooral simpele/geometrische vormen, en hij heeft de kikker minder natuurgetrouw geschilderd dan de kinderen dat mogelijk gedaan hebben. Bij Jan Roeland zien we geen poten, hebben de leerlingen de kikker wel pootjes gegeven?

Vertel: Jan Roeland vond het interessant om goed naar de natuur of naar objecten/dingen te kijken en deze vervolgens met eenvoudige vormen en kleurvlakken af te beelden. Zijn schilderijen zien er simpel uit, maar hij deed er soms weken of maanden over voor het de vorm had die hij wilde. Soms liet hij het schilderij ook een tijdje staan en veranderde hij later nog een kleur.

Dia 6: Jan Roeland heeft vaker een kikker geschilderd, zoals deze. Hij gebruikt niet altijd de kleuren zoals ze in het echt zijn. Hier heeft hij bijvoorbeeld voor de kleur geel gekozen!

Dia 7: Herkennen jullie de objecten/dieren die Jan Roeland op deze schilderijen heeft afgebeeld? (gevechtsvliegtuig/f16, eend, bloemen). Zagen jullie het meteen? Waarom wel of niet? En waar zagen jullie dat aan? (in het schilderij met de bloemen zou je ook een slak kunnen zien)

Hier zien we weer de simpele vormen, en kleurvlakken terug. Jan Roeland gebruikt niet altijd de kleuren zoals ze in het echt zijn, wat we eerder bij de kikker zagen. Dat zie je ook bij dit vliegtuig (gevechtsvliegtuig, f16). Meestal zijn deze... grijs of wit.

In het museum gaan jullie nog meer kunstwerken van Jan Roeland zien.

Dia 8: De volgende tentoonstelling waarover ik iets ga vertellen is *In de rug van de zee*. In deze tentoonstelling zullen we kunstwerken zien van verschillende landschappen in en rond Bergen (het dorp waar Museum Kranenburgh staat). Weten jullie wat een landschap is? We noemen een kunstwerk een landschap als het een stukje uitzicht laat zien waarop je een stukje van het land en de natuur ziet.

Maar welke landschappen kun je vinden in en rond Bergen? We gaan een spelletje doen: welke landschappen kunnen we ontdekken op deze en de volgende dia's? Op deze dia zien we het bos.

Dia 9: En naar welk landschap verwijzen deze kunstwerken? We zien een boom en we zien bladeren, dus: ook het bos! Eén kunstenaar heeft echt nog het bos geschilderd, maar de andere heeft blaadjes

verzameld en ingelijst. Dat is best een gekke manier om een landschap te verbeelden, vinden jullie ook niet?

Welk kunstwerk vinden jullie mooier/interessanter/leuker om naar te kijken?

Dia 10: Wat voor landschap zien jullie op deze kunstwerken? Het is het duinlandschap. Waar herkennen we dit landschap aan? Bespreek aspecten zoals: heuveltjes/bergjes, duingras is hoog en prikt, er is ook veel zand te zien, als je naar het strand gaat moet je eerst door de duinen lopen, fietsen of rijden.

Kunnen jullie ook herkennen hoe deze kunstwerken gemaakt zijn? We zien een schilderij en een foto.

Dia 11: En hoe noemen we het landschap op deze kunstwerken? Het is de polder. Waar zien we dat aan? Denk aan het vlakke land, de koeien, de molen, de slootjes.

Welke Nederlandse landschappen kunnen jullie nog meer bedenken? In jouw eigen omgeving, of in een ander deel van Nederland? Denk aan: het strand/de kust, heuvels en rivieren.

Dia 12: Wat zien we hier? We zien heel veel schelpen. Bij welke plek of welk landschap hoort dat? Het strand. In het museum zie je straks geen foto van de schelpen, maar daar ga je echte schelpen zien. Dat is bijzonder! Sommige kunstwerken zijn geschilderd of getekend, andere zijn een foto. Maar we gaan ook bijzondere kunstwerken zien die van andere materialen gemaakt zijn, zoals deze schelpjes.

Dia 13: De laatste tentoonstelling waar ik iets over ga vertellen is de tentoonstelling van Harmen Brethouwer. Deze tentoonstelling is weer heel anders en misschien een stukje moeilijker. In zijn kunst zien we namelijk geen mensen, dieren of landschappen. Deze kunstenaar heeft een kunstwerk gemaakt dat geluid kan maken, namelijk deze kegel. Het lijkt een beetje op een waterdruppel. Met de ronde hamer die je ernaast ziet liggen, kun je erop slaan en dan maakt het kunstwerk geluid! In het museum gaan we jullie dit laten horen en dan mogen jullie vertellen waar het geluid je aan doet denken. Verder houden we het nog even spannend en verklappen we hier niet teveel over. Dat moeten jullie echt komen bekijken in het museum.

Dia 14: Deze kunstenaar, Harmen Brethouwer, maakt ook schilderijen. Die zijn ook te zien in het museum. Waar schilder je normaal gesproken mee? Met verf. Deze kunstenaar gebruikt dat niet. Hij gebruikt iets heel bijzonders: Japanse lak. Dit haalt hij uit een boom en is een soort rode hars. Dat smeert hij op zijn schilderijen. Daarna wordt er steeds iets aan de lak toegevoegd, zodat elk schilderij een andere kleur krijgt.

Dit lijkt misschien simpel, maar het is heel ingewikkeld. Deze kunstenaar maakt het zichzelf niet makkelijk!

Harmen Brethouwer kan deze schilderijen maken door samen te werken met mensen die heel goed weten hoe ze dit moeten doen. Deze mensen noem je: ambachtslieden. Ambacht is een moeilijk woord voor een vak waarbij je iets met de hand maakt (Van Dale), en waar je heel goed in bent. Denk bijv. aan een timmerman, een schilder, een (banket)bakker of een mode ontwerper. Dit zijn allemaal beroepen die iemand met zijn of haar handen moet doen en wat je heeeeeeeel goed moet kunnen, anders lukt het niet! Als je het heel goed kan, dan ben je net een ambachtsman.

Dia 15: Na de rondleiding gaan jullie zelf creatief aan de slag tijdens de workshop. We gaan met behulp van schaduw een fantasiedier tekenen. Zoals jullie op deze foto's kunnen zien. Hoe we dat precies gaan doen, is nog een verrassing.

Dia 16: Leuk dat jullie naar Museum Kranenburgh komen, tot snel!